

Beste (naam politicus)

ik wens u kleine kinderen toe.

Als het enigszins kan, en als u dat wil natuurlijk.
Een eigen kind, uw kind. Zelfs een kleinkind.
Waarom niet: enkele kleine kinderen?

Ik wil u vertellen hoe ik met mijn kleindochter op mijn arm rondloop in onze tuin. Wij tweeën bukken, kijken, wijzen elkaar dingen aan. Wij prutsen met takken, schors en blaadjes. Plukken rode besjes en bestuderen kevers, met boven ons de eksters, onhandig hoppend. Dikke duiven. Kraaien, die heerlijk brutale apen; ze roepen dat ze de merels hebben verjaagd. Of meesjes die ons komen vragen: 'Ben ik een koolmees of een pimpelmees?'

Soms zien wij in onze stadstuin zelfs een eekhoorn, een specht. Samen kijken we toe hoe het gevederte boven ons klimt in de kruinen, dan klapwiekend de lucht in zwenkt. Hoe zij in vrije vlucht bezig zijn met hun ménage.

Enfin, het amusement in het territorium.

Samen met een klein kind op de arm, wandel en kijk ik op een andere manier. Intussen weet ik maar al te goed: wij weten meer dan wij willen weten. We kunnen een boom opzetten over de klimaatopwarming, onze voetafdruk, de CO₂-uitstoot, biodiversiteit en de stijgende zeespiegel, de voor ons nieuwsoortige natuurrampen als hittegolven en overstromingen...

Maar er is ook de kostbare gedachte van filosofe Hannah Arendt dat de wereld telkens opnieuw kan beginnen als er een kind wordt geboren.

Het is ook gewoon de gedachte van elke jonge ouder. Ook van grootouders is de stellige hoop, zelfs een aanklappende gedachte dat het leven, *het Leven*, eindeloos mag voortgaan. U mag mij ouderwets, sentimenteel en zelfs melig noemen, maar ik vind het verschrikkelijk te horen als jonge mensen twijfelen of ze nog kinderen willen maken of hebben.

Want: een kind op de arm is de krachtigste manier om vooruit te denken. Eén generatie-tijd is een kleine dertig jaar. Met een kleinkind op uw arm overziet u moeiteloos een eeuwigheid. U kijkt zelfs in de toekomst.

Ter zake, waarom ik u schrijf.

U bent politicus. Dat betekent: u kunt meer dan wij tweeën in onze tuin.

We hebben nu vooral politiekers nodig die het verre perspectief hebben, die kunnen beslissen met langdurige impact én dat ook durven, dat ook telkens opnieuw uitleggen, met de toekomst van de kleinste kinderen als argument. In plaats van het politieke gehakketak, proefballonnen, de kunstjes van profilering en perceptie, en alsmaar weer de pil vergulden om tijd te kopen. Het is telkens weer vluchtmisdrijf plegen naar de volgende verkiezingen.

Een kind op uw arm is een zwaarwichtige reden om het nu aan te durven. Nu dus.

En als dat kind begint door te wegen op uw arm, zet het dan op uw schouders. Ik geloof stellig: een politicus met een kind op de schouders is een reus. Het maakt uw blik scherper, gevoeliger ook. Het kind helpt om verder te denken dan u op uw eentje kan.

U kijkt makkelijk over de volgende verkiezingsdatum heen.

Maken we nu dat kleine wicht, het onschuldige kind, dienstbaar voor een zorg van ons? Nee, het is exact het omgekeerde. We zijn dan dienstbaar aan de toekomstige generatie, dankzij uw verre blik, de vasthoudendheid van uw woorden en vooral uw durf.

Durft u dat ?

Hoe nobel zou de politiek , - uw werk tenslotte- dan zijn?

Hartelijke groet,

.....

Koen Peeters

Lieve Lakse Schabouwelijke Opportunistische Immorele Onverschillige Harteloze Kortzichtige
Populistische Huiveringwekkende Tekortschietende Klimaatministers,

Als kind gaf ik een spreekbeurt over zure regen.

Een industrieel toxisch fenomeen waarvan ik 's nachts wakker lag.

Een fenomeen veroorzaakt door de verschrikkelijke ambitieuze hoogmoedige onstuitbare
onverstoorbare begerige vraatzuchtige gulzige onverzadigbare 'grote mensen'.

Ik was tien jaar, het was 1988.

Ik was een angstig, zwartgallig, opstandig, nieuwsgierig, geëngageerd kind.

De andere kinderen gaven spreekbeurten over (o.a.): The Beastie Boys, bouviërs, Frank Lloyd Wright,
kannibalisme, Nefertiti, Bessie Smith, Buster Keaton, necrofilie, Charlie Sheen, Molly Ringwald, Deep
Purple, karate en de Azteken.

Dat zijn ook stuk voor stuk razend interessante onderwerpen, maar minder prangend dan zure regen.

Een jaar later gaf ik een spreekbeurt over de Formosaanse nevelpanter.

Minder relevant dan zure regen, want de Formosaanse nevelpanter had zijn schaapjes op het droge
in 1989: hij jaagde, hij paarde, hij zonnebaadde, hij gaapte.

Hij leefde als god in Frankrijk in de paradijselijke groene idyllische ongerepte woestenij van Taiwan.

De Formosaanse nevelpanter was nog niet uitgestorven in 1989.

Nu wel.

Nu is het 2023, of in de volksmond: vijf voor twaalf.

De genadeloze hebberige houtkap dreef de Formosaanse nevelpanter de bergen in.

Zijn leefgebied werd te klein, de formidabele majesteitelijke Formosaanse nevelpanter gaf de pijp
aan Maarten.

Hij kon het niet meer bolwerken op deze planeet.

Maar in 1989 was er dus nog niets aan de hand, mijn spreekbeurt was dan ook vrij monotoon en
zakelijk, zeg maar saai.

Meester Willy gaf me niettemin een genereuze zeven op tien, waarvoor dank.

Evenmin uitgestorven in 1989 waren: de Westerse zwarte neushoorn, de schildpad van het Pinta-
eiland, de Pyreneese steenbok, de oostelijke poema, de Madagaskardodaars, de Yangtze-
rivierdolfijn, de gouden pad uit Costa Rica, de Japanse rivierotter, de Vietnamese neushoorn, de
Christmaseiland dwergvleermuis, de Chinese lepelsteur, de tristramella sacra, de po'o-uli, de
prachtige gifkikker (voor alle duidelijkheid: ik heb hem dat adjectief niet toegekend, hij heeft het
gekregen van een ontroerde verrukte geëxalteerde bioloog), de kromzwaard oryx, de gladde handvis,
de woestijnbettong, de steenbok-konijnrat, de Panamese klompvoetkikker, en vele andere
wonderlijke woeste weerloze nobele onvervangbare dieren.

Ze zijn weg.

De dieren vallen met bosjes.

En dat is jullie schuld!

Dat is deels jullie schuld.

In 1990 ontdekte ik Guns N' Roses, en ik ontdekte ook dat ik genitaliën had.

En die genitaliën verschilden aanzienlijk van de genitaliën van Axl Rose waarmee ik zo graag in
contact wilde komen.

Ik kwam niet in contact met de ongetwijfeld bedwelmende penis van Axl.

Maar wel met de roede van een sukkelachtige bedlegerige Cobraschilder die in de Penitentenstraat
woonde, maar dat is een ander verhaal.

Mijn engagement verdween niet.

Zelfs toen ik als morsig droefgeestig nukkig egocentrisch zwartgallig zelfdestructief pubermeisje begon te dwepen met de Misfits, Soundgarden, David Lynch, Roman Polanski, Joseph Beuys, Francis Bacon, Jim Morrison, Iggy Pop en Jan Hanlo bleef mijn hart ook kloppen voor het klimaat.

Het klimaat was om zeep, elke nacht werd ik badend in het angstzweet wakker.

Ik schreeuwde tegen mijn hardleerse opvoeders dat ze de planeet niet mochten opgeven, dat ze moesten ophouden met hun troosteloze koortsige corrupte materialisme en hun dwangmatige onzinnige groteske vleesconsumptie.

Maar ze zeiden dat ik overdreef.

Ze ontkenden de ernst van de verwoesting, en ze minimaliseerden hun eigen impact.

Of: ze staken hun kop in het zand en wilden hun gewoonten niet aanpassen.

Ze vonden dat ze recht hadden op gebraden kippen, op groteske stola's, op vliegtuigreizen naar Honduras, op lichtzinnige wegwerpcamera's, op tuinmeubelen uit Papoea-Nieuw-Guinea, en op obscene plastic potten gevuld met afschuwelijke roze yoghurt of kwark.

Maar ze hadden er geen recht op.

Ik stampvoette en bulderde: 'Staak jullie vulgaire bloeddorstige nefaste eetgewoonten en jullie ongebreidelde wanhopige amechtige inhaligheid, en wel nu meteen! En neem minder douches, ik ben ondertussen toch gewend geraakt aan jullie stank.'

Maar niemand luisterde naar een pubergedrocht met een haviksneus, eczeem, alopecia en korte beentjes.

Het was vechten tegen de bierkaai.

Ik at geen vlees, ik kocht geen kleren.

Mijn beste vriendin guitige Lori zei: 'Je bent een pretbederver.'

Ondertussen is het concept 'pret' morsdood.

Jongeren zijn somber en panisch.

Omdat hun toekomst smog, hitte en Apocalyps is.

En toch blijven de bewindvoerders die beter zouden moeten weten bedrijven stroop om de mond smeren.

Zelfs mijn geliefde, een 64-jarige tedere versleten ex-trucker, maakt zich zorgen.

Het smelten van de ijskappen doet hem zodanig huiveren dat hij nog maar zeven struisvogelsteaks per week eet.

Vroeger waren het er minstens 277.

Zelfgenoegzame hertenragoutfabrieksleiders, groteske plintenmogols en verwaande aircotycoons blijven rondrijden in kolossale huiveringwekkende abominabele protserige bedrijfswagens alsof er geen vuiltje aan de lucht is.

Alsof er letterlijk geen vuiltje aan de lucht is.

Ik draag mijn steentje bij.

De voormalige vrachtwagenchauffeur draagt zijn steentje bij.

Mijn wellustige theatrale veelgeplaagde moeder draagt haar steentje bij.

Zelfs de oude kruisboogschutter draagt zijn steentje bij.

Wat doen jullie, lieve roekeloze opportunistische gehaaide ruwhartige cynische klimaatministers?

Te weinig! Veel te weinig!

Wie behartigt de belangen van de jungles, de mussen, de bomen, de baren, de panthers, de otters, de buizerds, de peuters, de bijen, de Ierse setters en de olifanten?

Jullie alleszins niet.

Jullie krijgen liever schouderklopjes van parvenu's, van rijke stinkerds, van schaamteloze carnivoren, van mercantiele rupsbandentycoons, van Jan met de pet die zijn Bicky burgers en zijn gepersonaliseerde autovelgen niet wil opgeven.

Van de blinde doffe vreugdeloze spilzieke massa.

Jullie willen de stemmers niet verliezen.

Maar ik wil jullie oproepen om lef te hebben.

Het lef om de destructieve koortsige hebberigheid een halt toe te roepen.

Of willen jullie de generatie zijn die als claim to fame heeft dat ze de planeet onomkeerbaar over de kling joeg?

Het is bijna te laat, maar er is nog een sprankeltje hoop.

De bakfietsen, de herbruikbare organische boodschappentassen en het veganisme van de 'gewone' mensen zullen het verschil niet maken.

We hebben jullie nodig.

Jullie daadkracht, jullie moed, jullie onbaatzuchtigheid.

Graag nog vandaag.

Jullie moeten figuurlijke oorvegen en letterlijke monsterboetes uitdelen aan taaie diabolische corrupte gewetenloze vervuilende bedrijven.

Bedrijfswagens afschaffen.

Vlees en zuivel onbetaalbaar maken.

Berust niet, wees niet cynisch.

Veroordeel de pasgeborenen niet tot tornado's, aardbevingen en hittegolven.

Geef de dieren niet op, spring niet wreed en achteloos om met kippen en koeien.

Nee, jullie zullen niet beloond worden voor jullie grootse dappere klimaatdoelstellingen.

Integendeel: jullie zullen door een groot deel van de bevolking uitgekafferd worden en afgeschilderd worden als boemannen.

Maar als jullie 's avonds in de spiegel kijken zal daar een morele edelmoedige rechtschapen gloedvolle persoon jullie blik beantwoorden.

Schamele beloning?

De enige beloning waar een mens recht op heeft: het besef dat hij/ zij zuiver op de graat is, dat hij/ zij doet wat hij/ zij verkondigt.

Alvast bedankt om het klimaat te redden.

Ik verwacht actie en houd jullie scherp in de gaten.

Vriendelijke verontwaardigde aandringende ongeruste rusteloze groeten,

Delphine Lecompte

PS Ik ben geen heilig boontje: op 1 april 2022 heb ik T-shirt gekocht van Metallica (made in Bangladesh): schandalig!! Niet omdat het een T-shirt van Metallica was, maar omdat ik me had voorgenomen om in 2022 geen enkel nieuw kledingstuk te kopen.

PPS Anderhalve maand later heb ik ook nog een pennenzak gekocht van Black Sabbath, vreselijk!! Ik schaam me diep.

PPPS Ik ken tenminste schaamte.

Beste minister,

Mag ik u een weetje vertellen over het fytoplankton in onze oceanen?

Fytoplankton zijn piepkleine algen en bacteriën die je niet met het blote oog kunt zien. Toch zijn ze heel belangrijk. Ze zijn voedsel voor andere dieren, maar ze doen ook aan fotosynthese. Dat betekent dat ze koolstofdioxide opnemen en zuurstof afgeven. Ze zorgen voor de helft van alle zuurstof op aarde!

Maar er is een groot probleem. Het zeewater warmt op. Daardoor zit er minder fytoplankton in de oceanen. We blijven ook alsmaar meer koolstofdioxide produceren. In de oceanen vormt dit waterstofcarbonaat. Dat doet de oceanen verzuren. Zuurder zeewater tast de skeletten van het fytoplankton aan waardoor ze sterven.

U begrijpt hoe ongerust ik ben. Als de oceanen nog verder opwarmen en verzuren, hebben wij straks niet meer genoeg zuurstof om te ademen.

Er zijn oplossingen voor het probleem, maar de tijd dringt. U moet NU in actie schieten. Als u nog langer wacht om iets te doen, is het te laat. Zonder fytoplankton is er geen leven mogelijk op aarde.

Ik reken op u!

Klimaatbewuste groetjes,

Beste minister,

Weet u wat de albedo is?

De albedo is de mate waarin een oppervlak zonnestralen kan weerkaatsen. Een wit oppervlak heeft een hoog albedo. Een donker oppervlak weerkaatst de zonnestralen veel minder goed.

De Noordpool, de Zuidpool en gletsjers zijn normaal bedekt met verse, witte sneeuw. Dat zorgt voor een hoog albedo. Daarom worden ze de airco van onze planeet genoemd. Zonder die witte oppervlakken zou het veel warmer zijn op aarde.

Maar het klimaat verandert omdat mensen steeds meer broeikasgassen in de atmosfeer sturen. De sneeuw op de poolkappen smelt alsmaar sneller en de gletsjers verdwijnen. Door het lager albedo warmt de aarde nog sneller op.

U begrijpt dat ik ongerust ben. Als de poolkappen en gletsjers verder smelten, verandert ons klimaat zo erg dat het veel moeilijker wordt om hier te overleven.

Er zijn oplossingen voor het probleem, maar de tijd dringt. U moet NU in actie schieten. Als u nog langer wacht om iets te doen, is het te laat. Zonder airco is er geen leven mogelijk op aarde.

Ik reken op u!

Klimaatbewuste groetjes,

Beste minister,

Mag ik u het verhaal vertellen van de gekookte kikker?

Als je een kikker in een pan met kokend water gooit, springt hij er naar het schijnt meteen weer uit. Maar als je de kikker in koud water zet en het langzaam aan de kook brengt, blijft hij zitten en wordt hij levend gekookt.

Zo gaat het op dit moment met ons klimaat. We weten al bijna zeventig jaar dat fossiele brandstoffen en broeikasgassen de aarde opwarmen. Toch blijven we elk jaar meer koolstofdioxide uitstoten. Daardoor verandert het klimaat. Dat gaat erg traag, zo traag dat we net als de kikker blijven zitten.

U begrijpt dat ik ongerust ben. De opwarming van het klimaat heeft gevolgen voor alles dat leeft. Meer stormen, overstromingen, bosbranden en droogtes zorgen voor een wereld die langzaam maar zeker onleefbaar wordt.

Er zijn oplossingen voor het probleem, maar de tijd dringt. U moet NU in actie schieten en uit de pan springen voor het water kookt! Als u nog langer wacht om iets te doen, is het te laat.

Ik reken op u!

Klimaatvriendelijke groeten,

Beste minister,

Mag ik u iets vertellen over de Mauna Loa?

De Mauna Loa is een vulkaan op het eiland Hawaï. Omdat de lucht er heel zuiver is, wordt daar sinds 1958 de hoeveelheid koolstofdioxide gemeten. Die metingen worden weergegeven op de Keeling Curve.

De Keeling Curve schoot de laatste jaren omhoog. Normaal zijn er 280 deeltjes koolstofdioxide per miljoen luchtdeeltjes (ppm). In 1958 zaten we op 320 ppm, maar sinds 2015 zit de curve constant boven de 400 ppm. Dat is 'de kritieke grens'. Boven die grens warmt de aarde sneller op, waardoor de ijskappen smelten, het zeepeil stijgt en het leven op onze planeet moeilijker wordt.

U begrijpt dat ik ongerust ben. We moeten de uitstoot van fossiele brandstoffen naar nul brengen zodat de hoeveelheid koolstofdioxide in de lucht daalt.

Er zijn oplossingen voor het probleem, maar de tijd dringt. U moet NU in actie schieten. Als u nog langer wacht om iets te doen, is het te laat.

Ik reken op u!

Klimaatbewuste groetjes,

Beste minister,

Mag ik u een weetje vertellen over het permafrost?

Ongeveer een vijfde van al het land op aarde bestaat uit permafrost. Dat is een laag die altijd bevroren is. Het permafrost ligt in gebieden rond de Noordpool. In de zomer ontdooit de bovenste laag een beetje, maar in de winter vriest alles weer aan.

Er ontdooien steeds meer en grotere stukken permafrost. Dat maakt de hele laag dunner en kleiner. De resten van planten en dieren in het permafrost ontdooien ook. Zo komt heel veel koolstofdioxide en methaan vrij. Die broeikasgassen komen in de atmosfeer en versnellen de opwarming van de planeet.

U begrijpt dat ik ongerust ben. We moeten ervoor zorgen dat het permafrost niet nog meer ontdooit. Als er teveel van die laag smelt, komt er een kantelpunt waarbij een verandering plaatsvindt die we niet meer kunnen terugdraaien.

Er zijn oplossingen voor het probleem, maar de tijd dringt. U moet NU in actie schieten. Als u nog langer wacht om iets te doen, is het te laat.

Ik reken op u!

Klimaatbewuste groetjes,

D TD DRNGT

Beste minister van klimaat,

we weten het
we weten het allang
we branden ons
een eind weg naar de
ondergang
en dat als we niet van richting veranderen
de kans groot is
dat we aankomen
waar we op afstevenen

en alles is gezegd
het is allemaal al eens gezegd
the point of no return
een duidelijk signaal
wakeupcall voor het beleid
we hebben het begrepen
we weten wat we moeten doen
we kennen de cijfers
dat van die anderhalve graad
-47% CO2 tegen 2030
en wat ons dus te doen staat

maar u spreekt nog over
haalbaar
betaalbaar
realistisch zijn
technologie
De technologieën zijn veelbelovender dan ooit
duurzame auto's kopen
en snelwegen duurzamer bouwen
duurzaam vlees
duurzame zuivel
in duurzaam plastic
luchthavens zijn tegenwoordig haast emissievrij
dus blijven gaan
we kunnen dit
als iedereen zijn steentje bijdraagt
kunnen we dit
als we samenwerken
iedereen aan boord
we moeten er alleen maar
in willen geloven

maar

beste minister

wetenschap
heeft niks met geloof
te maken
vandaag is de aarde
al 1,1 graad warmer
dan honderd jaar geleden
en kijk
uw dorpen stromen over
uw bossen branden af
en met de maatregelen
die nu in de pijplijn zitten
warmt de aarde op tot 2,8 graden
een geloofwaardig pad
om de opwarming te beperken
tot 1,5 graad is er nog steeds niet
alleen een ingrijpende
en razendsnelle transformatie
van onze economie
en onze maatschappij
kan een klimaatramp
nog verhinderen
maar
u denkt nog steeds
dat u kan onderhandelen
met de planeet
een deeltje kan sluiten
met het klimaat
handjeklap kan doen
met een kolkende stroom
dat u kan soebatten
en sjacheren
dat u kan schipperen
met de stand van het water
u praat maar
u preekt
u palavert
u pruttelt
u prevelt
u zwaait met uw begroting
naar de naderende orkaan
u schermt met het BBP
maar de hitte hoort u niet
en de droogte wordt niet warm

van uw statistieken en uw groeicijfers
en als een pandemie
en een oorlog tot actie kunnen leiden
waarom dan niet
de ineenstorting van ons klimaat
die op het punt staat
mens en dier te vernietigen
de grootse uitdaging waar we ooit voor hebben gestaan
een kwantumleap
want hebben we dan écht alles gedaan
wat we kunnen
alles wat in onze macht
lag
ligt?

we weten dat er geen excuus meer is
om niks te doen
om alles op zijn beloop te laten
nu delen de fossiele
onverlaten ons mee dat ze
miljarden steken
in groene energie
maar ze zeggen er niet bij
dat ze een veelvoud daarvan
investeren in
nieuwe velden olie en gas
driekwart van hun geld
gaat naar nieuwe
spiksplinternieuwe
pijpleidingen
pompen en terminals
en elke investering moet
zo'n 40 jaar renderen
dus redeneren ze
wat we vandaag bouwen
moet minstens mee tot
2062
dat is nog steeds het businessplan
de afschrijvingstabel
het winstmodel
de oliebel
het zou roekeloos zijn
al die poen
al die miljarden te pompen
die investeringen te doen

als ze ook maar enigszins verwachten
dat uw klimaatbeleid
hen zou bedreigen
een financieel risico zou vormen
voor hun beurskoers
dividenden
nee
ze schijnen helemaal
okee
ze weten dat ze
in wezen
helemaal niks
hoeven te vrezen

dat ze veilig zijn
bij u

maar wat als u het verschil zou maken ?
want u kan het verschil maken
u maakt het verschil

we beginnen nu

dit
dit is
het begin
we zeggen nee
we zeggen nu nee
we zeggen nu nee
nee nee nee
gedaan genoeg
tot hier en niet meer verder
want u kent de cijfers
dat van die anderhalve graad
-47% CO2 tegen 2030

u weet wat ons te doen staat

laat ons beginnen

Sara Vertongen en Stijn Devillé

theatermakers bij Het nieuwstedelijk

Open brief aan onze klimaatministers

Mevrouw Minister,

Mijnheer Minister,

Vanuit alle hoeken van het land worden er klimaatacties ondernomen.

En nu ook in Leuven, in het kader van het Stadsfestival “Warm Alarm”: **24 uur orgelmuziek voor het klimaat!** Van vrijdag 21 april om 17 uur tot zaterdag 22 april om 17 uur komen een vijftigtal organisten - begeleid door tal van zangers en musici - spelen op het Contius-orgel in de Sint-Michiels Vredeskerk te Leuven. Ze komen uit Leuven, Gent, Antwerpen, Tienen, Luik, Namen, Brussel, Parijs, Amsterdam, Hamburg...

Wat is de betekenis van zo’n evenement? Persoonlijk zie ik hier een sterke geste van tientallen artiesten die getuigen van hun bewustzijn en hun angst voor de grote klimaatveranderingen, voor alle gevolgen hiervan voor de planeet en voor het voortbestaan leven van de mensheid. De wereld om ons heen is met een ongelooflijke snelheid aan het veranderen. We moeten hierover nadenken en ons hierop voorbereiden. Op allerlei vlakken, maar eerst en vooral mentaal.

De Sint-Michielskerk in Leuven waar de artiesten zullen optreden, is een Vredeskerk. Wat zijn de gevolgen van de klimaatverandering voor de vrede in de wereld? Het is overduidelijk dat het gebrek aan toegang tot water en voedsel, alsook de steeds talrijkere stormen en droogtes, het leven van miljarden mensen moeilijker zullen maken in de toekomst. Dit kan alleen maar leiden tot een toenames van harde conflicten en oorlogen. Willen we dat?

Malo, de jongste van mijn kleinkinderen, is 5 jaar oud. Hij zal 33 jaar oud zijn in 2050. Ik wens hem, al mijn kleinkinderen - en alle kinderen! - dat ze in een vredesvolle en leefbare wereld kunnen leven. Maar ik ben bang. We hebben al veel te veel tijd verloren sinds de eerste oproepen van de wetenschappers in de jaren ‘80. Ze werden niet gehoord, niet begrepen, niet gevolgd. Ze waren allemaal de Cassandra’s van onze tijd.

Is het nu te laat? De leden van IPCC zeggen ons dat er nog tijd is om strenge maar moedige maatregelen te nemen om de klimaatverandering in te perken en de gevolgen ervan te reduceren. Waarom luisteren we niet - nog meer - naar de wetenschappers? Het gaat om het voortbestaan van de mensheid!

Ik ben blij dat jonge mensen en jonge artiesten een centrale rol zullen spelen in dit “Warm Alarm” stadsfestival en in de “24 Uren Contius-orgel voor het klimaat”. Laten we naar die jonge activisten luisteren, laten we ons inspireren door hun hoop, utopieën, acties en eisen.

Laten we in hun stemmen de kracht vinden om de hoop te blijven bewaren.

Hoogachtend,

Bernard Focroulle

Musicus, componist

Voormalig directeur van de Munt

Voorzitter artistiek comité van de Contius Stichting

Beste mevrouw Khattabi, mevrouw Demir, meneer Henry en meneer Maron,

In 2012 kocht de Belgische organisatie Faja Lobi een paar hectare dorre grond aan in Idiofa, Congo. Oprichter Jurgen Heytens zat met een bescheiden droom om die gronden te herbebossen. In de traditionele manier van landbouw bedrijven, worden bossen namelijk verbrand om weidegrond te krijgen voor landbouw en jacht. Zo gaat oorspronkelijke vegetatie verloren, en ontstaat er bodemerosie. Via herbebossing van die paar hectares wilde Faja Lobi die dynamiek tegengaan.

Dit is les 1 voor mij. Begin klein en volbreng je doel.

Veel mensen en organisaties zouden stoppen na die paar hectare. Faja Lobi schaalde zijn ambities op, en wilde veel meer hectares herbebossen.

Dit is les 2 voor mij: bouw verder op je klein begin. Je hebt al geleerd, je hebt een basis gebouwd, ga daarop verder.

Een duurzaam alternatief had de lokale bevolking nodig, beseft Jurgen Heytens. Hij sloot overeenkomsten met de plaatselijke gemeenschappen voor een langetermijnsamenwerking. Tien jaar later werken er 580 lokale werknemers samen in het herbebossingsproject. Bijna het volledige budget van Faja Lobi draagt bij aan het welzijn van de werknemers, via salarissen, maaltijden, en studiebeurzen. Faja Lobi bouwde ook een ziekenhuis, een timmerwerkplaats, een internetcafé en een restaurant. In 2019 draaide een corrupte Congolese procureur Heytens een paar dagen de gevangenis in, om hem een paar tienduizend euro afhandig te proberen maken. De plaatselijke bevolking kwam hem bevrijden.

Dit is les 3 voor mij: zorg dat de maatregelen om de klimaatopwarming tegen te gaan, brede steun krijgen. Zorg dat mensen er op dagelijkse basis direct voordeel bij hebben, los van (terechte) doemberichten over warmer wordende zomers, en een verhoging van het zeeniveau. Het directe voordeel zorgt dat mensen graag in actie schieten, en niet enkel op morele gronden.

Op tien jaar tijd plantte Faja Lobi 4000 hectare nieuwe bossen aan, nabij de savannehooglanden van Idiofa. Zo wordt verdere verwoestijning van de regio tegengegaan, en zelfs omgekeerd. Biodiversiteit wordt beschermd, en de regio zal beter gewapend zijn tegen klimaatverandering. Goed doordacht bosbeheer en weloverwogen houtkap moeten op een termijn van 50 jaar verantwoorde houthandel in de toekomst mogelijk maken. Door de aankweek van nieuw (kap)bos neemt de druk af op het oerwoud van Congo, zodat dit ook in de toekomst een long voor de wereld kan blijven. Dit is les 4 voor mij: in de luwte, zonder grote verklaringen, ontstaan de meest fantastische projecten. Waarom vertel ik u dit?

Misschien omdat het zo indrukwekkend en ontroerend is. Veel ambitie en weinig grootspraak. Leveren wat je misschien niet eens beloofd had.

Werken met wat er is, en niet in een ideale of een verdoemde wereld. De intense verwevenheid tussen klimaat, biodiversiteit en sociale duurzaamheid.

En het allerbelangrijkste: conflict voorkomen, in plaats van er te veroorzaken. Dit project is een voorbeeld voor mezelf. Maar veel belangrijker, ik hoop dat het ook een voorbeeld kan zijn voor Belgisch, Waals, Vlaams en Brussel klimaatbeleid.

Wouter Deprez, cabaretier

Geachte meneer en mevrouw in het (mantel)pak,

Ik ben boos.

Neen, wacht, dat is te zacht uitgedrukt. Ik ben woest. Ziedend. Furieus. Gelieve deze brief dan ook niet te interpreteren als een vriendelijke vraag van een klein, lief, schattig meisje. Laat het duidelijk zijn: naar jullie schrijft een linkse trut die de wereld wil veranderen. En ik stel geen vraag, ik eis iets van jullie.

Het is tijd. Tenminste als we nog tijd hebben... De wereld zakt volledig in elkaar. Het gebeurt vlak voor onze ogen en het lijkt wel alsof de overheid gewoon een roze zonnebril opzet en doet alsof er niks aan de hand is. In mijn omgeving zie ik zoveel verandering. Iedereen doet z'n best om lief te zijn voor de aarde maar ondertussen zien de grote mannen en vrouwen in hun (mantel)pak het allemaal gebeuren. Ze kunnen dat goed, die mannen en vrouwen, de dingen ZIEN gebeuren.

En dan zeggen ze:

"Goe zo, Gen Z. Gelle doet da goe! Chanceke dat wij jullie nog hebben, want wij zijn zo oud en zo moe en hebben het altijd zo druk druk druk."

Ik eet al jaren geen vlees meer. Ik fiets elke dag op en af door de regen of niet. In de supermarkt koop ik niks als er te veel plastic rond zit. Sorteren is een vorm van opvoeding geworden. Ik voel me schuldig als ik een goedkoop vliegtuigticket koop dat alleen mijn studentenportemonnee kan betalen omdat ik weet welke troep ik in de lucht zal achterlaten. Zeventig procent van mijn kleren is tweedehands. Een bad neem ik zelden en thuis is er een douchelimiet van 5 minuten. Ik koop afbreekbare zeep zonder verpakking die vijf keer zoveel kost als normale shampoo. Ik wikkel mijn boterhammen nooit in aluminiumfolie. De ramen gaan pas open als de verwarming uit staat en ik vergeet nooit het licht uit te doen wanneer ik vertrek.

"Ja, ja, weer zo'n schijnheilige puber die doet alsof ze van alles weet. Maar doe vooral zo voort eh meiske, echt waar, ge doet dat goe!" "Hebt ge het gelezen? Die pakt ook vliegtuigen."

Maar moet ik mijn geld (dat ik niet heb), mijn plezier, mijn jonge jaren afgeven omdat de wereld naar de klote is? Wat heeft al die bullshit dat ik elke dag probeer te doen voor zin als de grote mannen en vrouwen niet eens proberen. Ik schaam mij oprecht om een mens te zijn. Ook ik heb dit de aarde aangedaan. En ik lig er wakker van. Dit is een reden voor mij om later geen kind op de wereld te zetten, want ik wil niet dat onze kinderen de ravage zien die wij hebben achtergelaten.

"SAMEN MAKEN WE HET VERSCHIL! ALLE KLEINE BEETJES HELPEN!"

Oke. Als ik die ene avocado laat liggen in de Carrefour, gaan jullie dan stoppen met eindeloos Amazonewoud kappen? Als ik vijf dagen per week vegetarisch eet, gaan jullie er dan voor zorgen dat boerderijen eruitzien zoals in de kinderboeken? Als ik. Dan wat?

Heel duister wat ik allemaal zeg, vinden jullie niet? Maar misschien moet ik dit juist zeggen zodat er naar ons geluisterd wordt. Want zolang er hoop is bij de jongeren zullen zij het wel oplossen, toch? Jullie lijken te zijn vergeten dat jullie naar de maan zijn gevlogen.

Mijn eis is simpel: zorg ervoor dat ik niet weer zo'n lange pessimistische kutbrief moet schrijven.

Hoogachtend,

Ziba, een linkse trut die nog steeds de wereld wilt veranderen

het is bijna
te laat...

GLORIA'23

Zo lang de muziek speelt ...

Het is te laat.
Een hele tijd al.
Niet dat we allemaal dood gaan,
niet dat de wereld verdwijnt,
of de mensheid,
Acht miljard ...
Moeilijk uit te roeien.

Maar velen zullen sterven
Meer dan nodig
Veel meer
Dan wanneer de futiliteit van rijkdom,
Door voldoende mensen
op tijd was ingezien
De onnozelheid van weelde,
De achterlijkheid van hebzucht.
De dwaasheid van geaccumuleerd bezit

Zij die eerst zullen sterven
Zij die nu reeds gestorven zijn
- het is volop bezig
ten gevolgen van droogte of overstroming,
Storm of hitte,
Hen valt het minste aan te wrijven.
Zij waren arm en boer en niet eens zo ambitieus

De kosten aan de beschadigde natuur
die niet in rekening werden gebracht
Om winst te kunnen boeken,
Verdwijnen niet met creatief boekhouden
Zij hangen samen met de reële weggemoffelde schulden
Als het zwaard van Damocles boven jullie hoofden

Jullie, leiders,
succesvolle mensen,
Financiële goochelaars,
Economische machtswellustelingen;
Verkleed in schapenvacht,
Die met zachte stem en rolkraag,
De hel als paradijs voorstellen.

En blijven dansen,
onvermoeibaar,
zo lang de muziek speelt ...

Wat is er nodig om jullie te wekken?
Uit de coma van zelfgenoegzaamheid.

Want wat wij 'klimaatprobleem' noemen
Zit niet in de wolken, de wind,
Of wat voor gehalte ook van CO2 of methaan
Het zit in de mentaliteit van de lui aan de knoppen
Het gehalte van onverwoestbare stompzinnigheid waar hun binnenste van is
doordrongen
De overtuiging dat ze redelijk, verstandig, betrouwbaar en verantwoord zijn omdat
ze zich 'maatschappelijk geslaagd' wanen.
Wanneer ze kijken naar hun huis, hun auto, de omstandigheden van hun betsaan.
Molleblind zijn ze ondertussen voor het feit dat ze op weg naar de top zichzelf
geconformeerd hebben,
Aan partijlijn, consensus of wat algemeen wordt aangenomen,
Ze blaten slechts mee met wat gehoord wil worden,
En noemen dat 'realiteitszin.'
Waarbij ze hun bankrekening als graadmeter hanteren.

Het nageslacht van de minderheid die deze ramp zal overleven
Zal over 700 jaar met verbijstering en onbegrip op deze periode terugkijken.
Vol ongeloof zal in geschiedenislessen worden onderwezen
Dat de mens in het begin van de 21ste eeuw, dacht dat hij zijn lichaam was,
Dat het universum alleen uit materie bestond,
Dat na de dood alles was afgelopen
dat 'genieten' als enig imperatief daardoor boven kwam dobberen.
Men was daar van zo overtuigd
dat men is blijven dansen
Zolang de muziek speelde.
Zolang het mogelijk was,
terwijl de buitenwijken reeds in lichterlaaie stonden,
En ze de gemaakte schulden al decennia onvereffenbaar wisten,
Is men toch winst blijven maken.

Is iemand van jullie helder genoeg om die plaat af te zetten
Nog voor de tsunami de installatie opslokt?

Ik vraag je niet te veranderen,
Of in te leveren,
Ik wil je rijkdom niet belasten,

Je macht niet ondermijnen

Maar hou alsjeblief op met dansen.

Hou je gespleten tong in je mond.

Trek je terug in je belachelijk grote huizen, op je exclusieve eilanden,

Blijf rustig ons-kent-onsen op economische fora.

Maar koppel misschien dat financiële systeem

Los van de reële economie,

Want het werkt niet.

Het voegt niks toe,

Het roomt slechts af,

Het zuigt leegt,

Of dient de guillotine

Opnieuw uit de mottenbollen gehaald?

Geef het stuur uit handen

Laat anderen het doen,

Jullie kunnen het niet.

In de meerderheid onder jullie zitten voldoende krachten,

Om op grond van een tegengestelde benadering

Uitgaande van collectieve modellen,

Een nieuwe ordening te doen ontkiemen.

(Dat is al bezig ...)

Als je jezelf nog wil aanpraten over een greintje verstand te beschikken

Hou dan je mond

En treed terug.

Treed terug

Treed terug.

Treed terug